

JAARVERSLAG

Stichting De Schierstins 2024

Inhoud:

pagina

Jaarverslag 2024 Stichting De Schierstins

Woord vooraf	4
Cultureel programma en bezoekersaantallen	5
Donateurs (freonen)	14
Huwelijken	15
Bestuurlijke zaken	16

Accountantsrapport 2024

eigen paginanummering

JAARVERSLAG

2024

Voorwoord

We kijken in dit jaarverslag van 2024 terug op een jaar waarin we opnieuw weer meer mensen welkom hebben mogen heten in onze prachtige, oude Middeleeuwse verdedigingstoren 'de Schierstins'! De kunsttentoonstellingen, concerten, lezingen, theatervoorstellingen en andere vaste activiteiten zijn goed bezocht.

Dankzij de grote inzet van onze vaste beheerder Jaap van der Boon en al onze vrijwilligers hebben we weer een mooi jaarprogramma kunnen realiseren.

Heel veel dank aan al deze vrijwilligers. Ieder met zijn/haar eigen talent en bijdrage, maken zij het mogelijk dat de Schierstins als cultureel centrum een mooie plek is om te bezoeken en te genieten van kunst en cultuur.

Er zijn in 2024 geen bestuurswisselingen geweest. Wel hebben we afgesproken om actief op zoek te gaan naar mensen die op projectbasis mee willen denken en helpen.

Voor de museumregistratie streven we als einddatum voor inzending van alle benodigde documenten naar juli 2025. De tuincommissie is bezig met het beschrijven van een collectieplan voor de stinzenplanten, dit is een belangrijk onderdeel van onze collectie.

Als we als museum geregistreerd zijn hebben bezoekers met de Museumjaarkaart toegang tot de Schierstins en maken we deel uit van een grote groep musea waarmee we kennis en ervaringen kunnen delen.

De Museumfederatie Fryslân organiseert regelmatig bijeenkomsten in omliggende musea waar we graag gebruik van maken. Ook nemen we actief deel aan bijeenkomsten van de Stichting Staten en Stinzen.

Voor het aantrekken van een breder publiek en het meer betrekken van de dorpsbewoners bij de Schierstins hebben we plannen om een Middeleeuws festival te organiseren. Dit staat gepland voor mei 2026.

De gemeente heeft voor het verduurzamen van de Schierstins een projectleider aangesteld en deze heeft in samenwerking met ons een plan gemaakt. Er is subsidie aangevraagd en toegekend en de benodigde vergunningen zijn geregeld. De uitvoering van dit plan zal begin 2026 worden gestart.

Dankzij subsidie van de gemeente Dantumadiel kunnen we alle culturele zaken uitvoeren. Een subsidie die we al jaren ontvangen en die er voor zorgt dat we het cultureel aanbod van de Schierstins kunnen blijven ontwikkelen en aanbieden aan de inwoners van Feanwâlden, de gemeente en de regio.

Namens het bestuur van de Stichting De Schierstins,
Trynke Dag, voorzitter

Cultureel programma en bezoekersaantallen

Algemeen

De Schierstins kan in cultureel opzicht spreken van een goed jaar, met bijna 300 meer bezoekers dan in 2023. Dat beduidend hogere aantal is toe te schrijven aan de hogere belangstelling voor de (wissel)-exposities en het gebouw en aan het scholenprogramma. Onze middeleeuwse toren en bijzondere stinzenplantentuin blijkt bij de scholen tussen de oren te gaan zitten. Met de wisselexposities scoren wij ook goed, maar 's zomers moet ook de aantrekkingskracht van de stins zelf niet onderschat worden. Dan komen er ook veel bezoekers van de buiten de provincie op de Schierstins af.

Tussen 1 november en 1 april is de Schierstins op dinsdags en woensdags gesloten vanwege de hoge energieprijzen. Ter compensatie van het aantal geslonken openingsdagen is de Schierstins ook een deel van de vrijdag- en zaterdagochtend open. 's Ochtends komen er wel bezoekers, maar slechts kleine aantallen. Mogelijk werkt het beter om 's winters elke openingsdag dezelfde tijden te hanteren, omdat dat voor minder verwarring zorgt.

Wisselexposities

Net als in 2023 is het jaar 2024 weer een jaar van groei van het aantal bezoekers voor de exposities. Voor het eerst sinds 2018 komt het bezoekersaantal boven de 2500. Zoals altijd trekt de zomertentoonstelling weer de meeste belangstelling, maar ook de expositie 'Wim van der Veer 85 (jaar)' is een echte publiekstrekker.

De eerste week van januari is de laatste week voor de korte wisselexpositie van kalligrafie en boekkunst van Baukje Scheppink, die half december 2023 begon. De inwonster van Hurdegaryp en lid van de programmacommissie van de Schierstins is een specialist als 'vormgever van de handgeschreven letter', wat voortgekomen is het kalligrafisch schrijven. Baukje maakt zelf ook boeken als kunstvorm. In de periode dat ze in de Schierstins exposeert, heeft ze haar eigen tijdelijke atelier in de Theun de Vrieskeamer, waar bezoekers kunnen aanschuiven om zelf op een creatieve manier letters en woorden te vormen. Het totale aantal bezoekers van deze kort durende expositie in december en januari bedraagt 105.

Daarna is het de beurt aan de twee streekgenoten Bennie Visser en Henk Stapert. Op de lagere school kon Bennie al zo goed tekenen, dat de tekeningen op een ouderavond in een klaslokaal hingen. Autodidact Visser (inmiddels 77 jaar) bleef echter altijd in de anonimiteit tekenen en schilderen. Met name de pentekeningen laten een grote precisie zien. (Oude) gebouwen en voertuigen hebben zijn voorkeur. Henk Stapert (1958) uit De Westereen schildert ook al vanaf zijn jeugd. Pas 8 jaar eerder begon hij er serieuzer werk van te maken, met schildercursussen bij wijlen Jan Kooistra en tegenwoordig Tjeerd Landman. Zijn belangrijkste onderwerp is het landschap in de omgeving, zoals het Bûtenfjild. Deze wisselexpositie is tot en met begin maart.

Net als in eerdere jaren organiseert De Schierstins in de tijd dat de stinzenplanten bloeien een expositie rondom tuin en bloemen. Hennie Dijk-Stel uit Aldwâld toont vanaf half maart tot begin mei haar botanische tekeningen en schilderijen van onder andere tuinen. Met de flitsende titel 'Crocus Pocus: Primavera!'

Hennie heeft zich in het ambacht van botanisch tekenen en schilderen verdiept en is onder andere in Engeland en Schotland geschoold. Zelf geeft ze sinds 1974 les in beeldende vakken en beeldbeschouwing. Qua materiaal is de kunstenaar uit Aldwâld een alleseter: potlood vindt ze net zo fascinerend als olieverf. Zelf zegt Hennie: "Mijn liefde voor botanisch werk komt voort uit liefde voor details. Hoe mooi is bijvoorbeeld simpele groente. Kijk maar eens voordat je het doorsnijdt of in de pan laat glijden. Botanisch werk maken duurt alleen zo lang, dat ik daar in mijn atelier soms even los van wil komen. Dan pak ik een doek en een brede kwast om

het beeld op te blazen en er fysiek mee bezig gaan. Niet alleen met mijn hoofd – maar ook met mijn hart werken.”

In de voorzomer is het de beurt aan (oud-)studenten en docenten van de Foudgumse School. Deze opleiding op hbo-niveau presenteert zich als de kleinste en noordelijkste academie voor de nieuwe schilderkunst. Peter van Houten en Dinie Goedhart zijn de motor achter een driejarige basisopleiding, een vijfjarige masteropleiding en een zesjarige MasterPlusopleiding. Diverse professionele kunstenaars zoals Marcel Duran en Dinie Boogaart geven er les in onder andere de ambachtelijke schilderstechniek. Eén van de oud-studenten is Melda Wibawa uit Leeuwarden, die het ver schopte met het televisieproject Rembrandt! De expositie laat een grote variatie aan werken zien, met als overeenkomst vakmanschap en kwaliteit.

In de hoogzomer mogen de dames van de internationale textielkunstgroep Quilt Art hun werk tonen. Het gezelschap exposeerde reeds verschillende keren in een ander jaargetijde in de Schierstins. Maar nog nooit kwamen er zoveel bezoekers op af als deze keer met de reizende tentoonstelling ‘Following The Thread’.

De groep heeft deze tentoonstelling voor het eerst laten zien in Luxemburg in een voormalige wolfabriek. Na Feanwâlden gaat het nog naar onder andere Frankrijk en Engeland. Eén van de deelnemers, de oorspronkelijk uit Metslawier afkomstige Dirkje van der Horst-Beetsma, geeft op diverse middagen rondleidingen, wat een meerwaarde is voor de expositie. De streng op kwaliteit geselecteerde leden werken ieder in hun eigen stijl en met verschillende materialen: behalve textiel ook bijvoorbeeld papier, roest en schellak.

Van half september tot eind oktober hangt de zaal vol met schilderijen en een klein aantal tekeningen van de Leeuwarden kunstenaar Wim van der Veer. De reden van de wisseltentoonstelling is zijn 80^e verjaardag. Het gaat om een dubbelexpositie, want in dezelfde periode is zijn werk te zien bij Galerie Jan Reinder Adema in Damwâld. Deze galeriehouder en beeldend kunstenaar is ook de initiatiefnemer. Hij ontdekte onbekend vroeg werk van Van der Veer op diens zolder. Vervolgens spoorde hij Dirk van Ginkel aan tot het schrijven van een boek over deze bekende landschapsschilder, die ook verschillende treffende zelfportretten toont in de Schierstins.

Na deze tentoonstelling is het de beurt aan Melda Wibawa uit Leeuwarden en Christiaan Afman uit de stad Groningen, die beiden stadsschilders en -tekenaars worden genoemd. De twee zijn dan ook aangesloten bij de Urban Sketchers, die ter plekke een stadsgezicht of stadsdetails tekenen en schilderen. Afman toont fantastische stadsgezichten van Amsterdam, Groningen en Friese steden, soms illustratief en soms impressionistisch. Melda Wibawa onderscheidt zich door originele invalshoeken, zoals de zogenaamde regenschilderijen. Ook tonen beiden andere onderwerpen, zoals landschappen en portretten, waarin Wibawa echt uitblinkt.

Een kunstzinnige vrouw die het niet verdient om vergeten te worden is Koos Hiemstra uit Damwâld (1930-2021). Haar nichten Eke en Janke Hiemstra zetten haar succesvol in de schijnwerpers door het uitgeven van een boekje over haar leven en het organiseren van een expositie in de Schierstins. Daar blijkt hoe veelzijdig deze boerendochter is: zij begon als kostuumontwerpster – van onder andere het nieuw Fries kostuum. Hiermee werd ze landelijk bekend. Na haar 50^e deed ze een opleiding aan de kunstacademie Vredeman de Vries, waar ze cum laude slaagde. Daarna schilderde ze hoofdzakelijk abstract in vrij groot formaat. Maar ze durfde het ook aan om ontwerpen te maken voor de openbare ruimte, zoals het Zaailand in Leeuwarden. De tentoonstelling toont haar diverse soorten werk, waarbij de beide nichten vol liefde over hun tante vertelden aan algemene bezoekers en mensen die haar gekend hebben.

De bezoekersaantallen vindt u in tabel I.

Tabel I – De exposities, de expositieperiode en het aantal bezoekers per expositie.

Wisselexpositie	Periode	Aantal bezoekers
kalligrafie en boekkunst van Baukje Scheppink	01/01 t/m 07/01	37
schilderijen en tekeningen van Bennie Visser en Henk Stapert	14/01 t/m 03/03	401
<i>Crocus Pocus: Primavera!</i> - botanische tekeningen Hennie Dijk	10/03 t/m 19/05	419
Schilderijen studenten en docenten Foudgumse School	25/05 t/m 07/07	367
<i>Following the thread</i> – textielkunst van groep Quilt Art	13/07 t/m 08/09	672
<i>Wim van der Veer 85</i> – schilderijen en tekening Wim vd Veer	14/09 t/m 27/10	424
<i>Jakarta-Groningen-Feanwâlden</i> – schilderijen Christiaan Afman en Melda Wibawa	02/11 t/m 15/12	276
<i>In libben fol kleur</i> – overzichtsexpositie Koos Hiemstra	21/12 t/m 31/12	86
Totaal:		2682

Opmerking bij tabel I: De maand december 2023 meegerekend zijn er in totaal 105 mensen geweest die de expositie van Baukje Scheppink hebben bezocht. De overzichtsexpositie over Koos Hiemstra loopt door tot en met 2 februari 2025. Het totale aantal bezoekers van deze gehele expositieperiode bedraagt 227.

Concerten en volwassenentheater

In 2024 bezoeken 563 mensen de verschillende podiumactiviteiten van de Schierstins, waarbij het voornamelijk om concerten gaat. Het seniorenorkest met de optimistische naam Vivace trok de meeste bezoekers, namelijk 85. Vele familieleden en bekenden van de muzikanten bezochten dit concert.

Zoals steeds de laatste jaren organiseert De Schierstins kort na de Kerst een Winterjûnenocht met verhalen en muziek. Oud-rechercheur en oud-gevangenisdirecteur Henk Dillerop vertelde over liefde, moorden en andere zaken uit zijn werkzame leven en droeg eigen gedichten voor. Troubadour Wondere Wouter zong op eigen wijze poëtische en filosofisch getinte liederen. Het publiek wil nog meer verhalen horen van Dillerop, is de conclusie na afloop.

Dezelfde maand januari is het de beurt aan Gerbrich en it Grutte Guod: zangeres Gerbrich van Dekken en de veel grotere, ‘grutte’ Wander van Duin (multi-instrumentalist) en Josse Postma (gitaar). Het drietal treedt met ‘Trav’lin in the footsteps’ in de voetstappen van hen die voorgingen — Dolly Parton, Johnny Cash, Leonard Cohen, Gillian Welch en anderen — terwijl het in het Fries z’n eigen gang gaat. De mooie zang van Gerbrich en het prachtige instrumentale werk van Wander en Josse maken het optreden tot een aangename muzikale avond.

Met het seniorenorkest Vivace en de Feanwâldster dirigent Douwe Veenstra klinkt er in februari (licht) klassieke muziek, volksmuziek en musicalrepertoire in een vrijwel volgeboekte Schierstins. De reden voor dit concert is het 25-jarig bestaan van dit orkest. Dezelfde maand huurt singer-songwriter Roon Staal de zaal voor een mooi concert met lichte muziek. Met zijn warme tenor-stem en melodieuze pianospel weet hij zijn publiek mee te nemen in een magische, rustgevende sfeer.

Voor het eerst in de recente geschiedenis van de Schierstins treedt er een balletdanseres op. Dat is op het concert van Kleintje Klassiek in maart. De musici zijn violiste Teke Hettinga, pianiste Nadine Blaak en de danseres is de jonge Famke Anne van der Mark. Ze brengen een toegankelijk en gevarieerd programma met pareltjes van muziek van onder andere Pergolesi, Beethoven, Grappelli en Piazzolla. Enkele werken worden verrijkt met klassiek ballet van Famke Anne.

In april wordt het winterseizoen afgesloten met een concert van het vocaal ensemble Collage uit Dokkum. Onder de inspirerende leiding van dirigent Sjoek Nutma brengen de 15 vocalisten een verrassend concert met popsongs, jazz en ook klassieke muziek.

Het in coronatijd ontstane tuinconcert in de zomer blijkt altijd veel publiek te trekken. Vandaar dat De Schierstins deze blijft organiseren. Begin juli, als er geen stinzenplanten meer zijn om te vertrappen, treedt Paddy's Day Off op. Bijna 70 mensen komen op dit swingende folktrio af, dat het publiek altijd goed in de stemming kan brengen.

In september trapt de folkgroep Gerard & Compagnie het muzikale winterseizoen af. Elke keer komt de groep onder leiding van leadzanger/gitarist met een thema. Deze keer staan de Canadese singer-songwriters Gordon Lightfoot en Jesse Winchester centraal. Jesse Winchester. De laatstgenoemde (1944-2014) vluchtte in de jaren '60 vanuit de USA naar Canada vanwege de Vietnam-oorlog. In Canada bouwde hij een succesvolle carrière op. Gordon Lightfoot (1938-2023) wordt beschouwd als de grootste Canadese singer/songwriter ooit. Hij is bekend van nummers als If you could read my mind. Voor het publiek een avond vol herkenning.

Het concert van het duo Follie à Deux begin november gaat niet door wegens gebrek aan belangstelling. De cabaretavond met Pieter Jouke eind november gaat wel door en levert een goed gevulde zaal op. Pieter Jouke, als kind enige jaren wonend in een pastorie in De Westereen, brengt met veel verve het programma Sluikstort dat over het milieu en de ziekte van zijn vrouw gaat.

In december volgt een klassiek concert van het Felsen Trio. Het drietal bestaat uit Fardau van der Woude (sopraan), Monique van de Ven (piano) en Jannie Reijenga (klarinet). De eerste twee brengen liederen van de componist Ravel. Dan zijn er twee betoverend mooie liederen van Gwyneth Walker, waarin ook Jannie Reijenga met klarinet een belangrijke rol krijgt. Uiteraard mag Schubert's prachtige Der Hirt auf dem Felsen als naamgever aan dit trio niet ontbreken! Een concert van hoog muzikaal niveau.

De bezoekersaantallen vindt u in tabel II, op de volgende pagina.

Tabel II – *Concerten, datum optreden en aantal bezoekers*

<i>Concert/Theater</i>	<i>Datum</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
<i>Winterjûnenocht</i> – verhalen en muziek van Henk Dillerop en Wondere Wouter	05-01	53
Concert Gerbrich en it Grutte Guod	13-01	67
Concert Roon Staal	03-02	64
Concert seniorenorkest Vivace	11-02	85
Concert Kleintje Klassiek (ballet, piano, viool)	09-03	27
Concert vocaal ensemble Collage	20-04	46
Tuinconcert Paddy's Day Off	23-06	68
Concert Gerard & Compagnie	28-09	34
<i>Sluikstort</i> – Cabaret van Pieter Jouke	23-11	66
Klassiek concert FelsenTrio	08-12	53
totaal:		563

Een jaar eerder, in 2023, waren er 511 bezoekers.

Lezingen en symposium

Het aantal bezoekers van lezingen is in 2024 gehalveerd ten opzichte van een jaar eerder. Dat houdt met name verband met de grote bekendheid van de sprekers/vertellers een jaar eerder.

Rita Radetzky's lezing over de 19e-eeuwse tuinarchitect Lucas Roodbaard is interessant genoeg en eveneens boeiend gebracht. Roodbaard had een bijzondere carrière: hij werkte zich op van tuinknecht tot de bekendste tuinarchitect van Noord-Nederland. Hij ontwierp onder anderen de Prinsentuin in Leeuwarden en het park van Fogelsanghstate in Veenklooster. Hoogstwaarschijnlijk was hij ook betrokken bij het ontwerp van de tuin van de Schierstins. Radetzky promoveerde op deze tuinarchitect.

Oud-hoogleraar Goffe Jensma is deze keer de spreker op de jaarlijkse Theun de Vries-lezing in de Schierstins te Feanwâlden op de eerste vrijdag in oktober. De wetenschapper gaat in op de connectie tussen Theun de Vries en Friesland en Fryslân en Theun de Vries. Aan de hand daarvan maakt hij een sprong naar de hedendaagse Friese literatuur, met vragen als 'hoe Friestalig moet de Friese literatuur zijn om Fries te blijven heten?' en 'Hoe verhouden moderne schrijvers zich tot andere, ruimere opvattingen over Friese taal en cultuur?' Een boeiende avond.

Begin januari vertelde oud-rechercheur en oud-gevangenisdirecteur Henk Dillerop tijdens de Winterjûnenocht over 'Liefde, moord en andere ongemak'. Omdat er dan te weinig tijd is voor zijn verhalen en het publiek om 'meer' vraagt, staat hij in november opnieuw op de podiumvloer. Deze keer heeft hij een avond helemaal voor zichzelf en weet het publiek opnieuw aan zich te kluisteren. Helaas valt deze avond samen met een provinciebrede verhalenavond, waardoor er teveel 'concurrentie' is.

Hieronder vindt u de bezoekersaantallen van lezingen, in tabel III.

Tabel III – *Lezingen, data en aantallen bezoekers*

<i>Lezing</i>	<i>Datum</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
Lezing <i>Tuinen van Roodbaard</i> door Rita Radetzky	26-01	37
Theun de Vrieslezing door Goffe Jensma	04-10	48
Verhalen ‘ <i>Meer liefde, moord en ander ongemak</i> ’ van Henk Dillerop	15-11	26

totaal 111

Opmerking bij tabel III: In 2023 waren er 219 bezoekers in totaal voor de lezingen.

Andere culturele activiteiten

Behalve wisselexposities, concerten, lezingen en kindervoorstellingen organiseert De Schierstins ook een aantal andere (culturele) activiteiten, die soms onderdeel zijn van een landelijke activiteit. Vrijwel alle activiteiten trokken meer publiek dan het jaar daarvoor.

Tijdens de landelijke museumweek organiseert De Schierstins één **Museumweekend** op 1 en 2 april, met rondleidingen in de bloeiende stinzenplantentuin en in het gebouw. De lage entreprijs en de bloeiende stinzenplanten zijn de aantrekkingskracht van dit weekend. De bezoekers zijn meegeteld bij de exposities.

Sinds een aantal jaren organiseert de Schierstins de **Dag van de Friese Amateurarcheologie**. Dit jaar zijn er minder bezoekers dan vorig jaar. Dat zou te maken kunnen hebben met een gelijksoortige activiteit op dezelfde dag in het IJstijdenmuseum in Buitenpost. Voortaan stemt de Schierstins dit af met dit museum. Bovendien zou het goed zijn het aanbod van deze dag in de Schierstins vernieuwd wordt. Er zijn elk jaar twee tot drie deskundigen – onder wie archeoloog drs. Evert Kramer – om vondsten te determineren. Bovendien tonen enkele amateurarcheologen hun bijzondere vondsten, zoals Robbert Velt en Jelle Wietse de Haan. Ook het Argeologysk Wurkferbân (Archeologisch Werkverband) van de Fryske Akademy is van de partij.

Al veel langer organiseert de Schierstins een **eendaagse fietstocht**, net als anders medio augustus. Het thema is deze keer *Langs Kloostersporen*. De tocht voert langs de weinige overblijfselen van de in de middeleeuwen talrijke kloosters in noordoost Fryslân: het voormalig brouwhuis van het klooster Jeruzalem in Gerkesklooster, de Augustinuskerk in Augustinusga, het kerkhof van Buweklooster en natuurlijk als startpunt de Schierstins, eens een uithof van het klooster Klaarkamp in Rinsumageast. Mede dankzij het mooie zomerweer kent deze activiteit een verdubbeling van het aantal bezoekers ten op zichte van een jaar eerder.

Een week later is de jaarlijkse **Theun de Vriesboekendag**. Met een keur aan activiteiten komen er bijna 155 mensen naar dit evenement. Douwe Kootstra is zoals altijd sterk op dreef met zijn verhalen in de tuin, afgewisseld door muziek van een klarinetensemble. Binnen taxeren deskundigen Luutzen Haak en architect Evert Kramer ‘kunst en kitsch’. Uiteraard is er nog de boekenmarkt, waarop de verkopers naderhand tevreden terugblikken.

Op het **Open Monumentenweekend** begin september, waarbij bezoekers de Schierstins gratis kunnen bezoeken en op een rondleiding getraceerd worden, komen 51 mensen af; de aantallen zijn meegeteld bij de exposities.

De **Nacht van de Nacht** leidt deze keer langs mooie paden in wat in de middeleeuwen Eslawâld heette en een vrij onbekend pad midden in de wijk Tichelkamper. Onderweg is er een verteller op een mooie locatie vlak bij het spoor, en de tweede verteller is op dreef in de Schierstins. De laatste jaren trekt deze op zichzelf leuke activiteit te weinig mensen. Misschien kan er een volgende keer aangeknoopt worden op de Museumnacht of de Verhalenavond, beiden in het najaar.

Hieronder vindt u de bezoekersaantallen van de andere culturele activiteiten, in tabel IV.

Tabel IV – *Andere culturele activiteiten, datum, aantal bezoekers*

<i>Andere culturele activiteiten</i>	<i>Datum</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
Museumweekend	06/07- 04	(73)
Dag van de Friese Amateurarcheologie	01-06	49
Fietstocht <i>Langs Kloostersporen</i>	10-08	116
Theun de Vriesboekendag	17-08	155
Open Monumentendagen	14/15-09	(51)
Nacht van de Nacht	26-10	18
Totaal		338

Opmerking bij tabel III: In 2023 waren er in totaal 383 bezoekers bij deze activiteiten, maar toen werden de bezoekers van het Museumweekend en de Open Monumentendagen er nog bij geteld. Als beide activiteiten wel meegeteld waren in 2024 zou het totale aantal 462 zijn, een stuk hoger dan het jaar daarvoor.

Kindervoorstellingen en jeugdeducatie

Zoals elk jaar organiseert De Schierstins twee kindervoorstellingen: één in de krokus- en één in de herfstvakantie.

Poppentheater Peterselie speelt in de voorjaarsvakantie het bekende sprookje Doornroosje. Poppenspeelster Marjanne Peters heeft een eigentijdse bewerking van het sprookje in een prachtig koffer-decor gemaakt, met bijzondere tafelpoppen. In deze interactieve vertelvoorstelling speelt zij ook liedjes op de trekharmonica, waarbij ze niet alleen de kinderen maar ook de volwassenen laat meezingen. De voorstelling is voor kinderen van 3 tot 7 jaar, maar er zitten ook veel ouders en pakes en beppes bij. In de herfstvakantie staat een workshop van het Circus Saranti uit Leeuwarden op het programma. Iets geheel nieuws voor de Schierstins, maar tot grote teleurstelling aan beide kanten kan de workshop – voor kinderen in de basisschoolleeftijd – niet doorgaan: de instructrice krijgt net daarvoor een ongeval. Hopelijk kan het een jaar later wel doorgaan.

Het jaar 2024 is een groot succes voor wat betreft het bezoek van schoolgroepen aan de Schierstins. Het aantal van 12 schoolgroepen is een verdubbeling ten opzichte van een

jaar eerder, toen er 6 schoolgroepen kwamen. In totaal komen er bijna 200 meer kinderen met begeleiders dan in 2023.

Het programma is voor de groepen 5 en 6 van de basisschool, maar er is nu ook een programma voor de groepen 3 en 4. Een enkele school maakt hier al gebruik van.

Tabel V – Kindervoorstellingen en jeugdeducatie (scholen), datum, aantal bezoekers

<i>Kindervoorstellingen/jeugdeducatie</i>	<i>Datum</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
<i>Doornroosje</i> van Poppentheater Peterselie	21-02	81
Kinderworkshop Circus Saranti	31-10	afgelast
schoolgroepen, 12 x	Diverse data	336
	Totaal	417

Opmerking bij tabel V: in het jaar 2023 kwamen in totaal 282 kinderen en begeleiders naar De Schierstins voor een kindervoorstelling of als schoolgroep.

Excursies/groepen

Er komen in 2024 in totaal 27 groepen met in totaal 576 personen naar de Schierstins, waaronder de genoemde 12 schoolgroepen. In 2023 waren dat er 23 met in totaal 404 personen; er is dus sprake van een lichte stijging van het aantal groepen en een behoorlijke stijging van het aantal groepsbezoekers.

De groepen staan vermeld op de volgende pagina.

Tabel VI – Datum, groepen, groepsgrootte

	Datum	Omschrijving	Aantal pers.
01	28-01	Familiegroep Van Waveren, Feanwâlden	14
02	08-02	Groep Talmahûs, Feanwâlden	06
03	16-02	CBS. De Tarissing, Drogeham	39
04	27-02	CBS. De Welle (groep 2), Burdaard	19
05	28-02	CBS. Surhuizum (groep 5/6)	18
06	14-03	CBS. Westergeest	15
07	22-03	CBS. De Fontein, Buitenpost.	21
08	27-03	De Klyster (groep 7 NME), Damwâld	28
09	03-04	Basisschool Reinbôge (groep 5/6), Burgum	34
10	03-04	Excursie Stichting Staten en Stinzen	13
11	12-04	Basisschool Tijstream (groep 4), Holwert	22
12	12-04	Historische Vereniging Noard-East Fryslân	31
13	16-04	Basisschool De Welle (groep 5/6), Burdaard	26
14	19-04	Basisschool Tijstream, Holwert	41
15	01-05	Tuinclub Burgum	09
16	08-05	Vriendengroep Kortrijk (Belgie)	08
17	02-06	Pelgrimgroep Bonifatius	43
18	05-06	Botkeschool Damwâld (groep 4/5)	30
19	17-05	Groep Historizon Nederland	18
20	13-06	Groep Historizon Nederland	21
21	23/07	Vrouwen van Nu, Noordoost Friesland	11
22	09/08	Neven en nichten, Kiers, Drenthe	19
23	27/08	Groep Talma-Hûs, Feanwâlden	06
24	06/09	Textielclub Steekje los, Wâlterswâld	08
25	24/09	Basisschool De Greide, (groep 4/5/6), Jistrum	43
26	13/10	Familiegroep Tolsma, Oentsjerk	14
27	19/10	Groep Peize	<u>19</u>
		Totaal	576

Totaal aantal bezoekers

Tenslotte volgt een overzicht van de bezoekersaantallen over de afgelopen 29 jaar.

Tabel VI – Culturele activiteiten in de Schierstins en aantallen bezoekers van 1996 tot en met 2024

	Culturele en aantal activiteiten bezoekers						Totalen
<i>Jaar</i>	Exposities	Concerten en theater	Lezingen, symposia	Andere cult. act. (volwassenen)	Alleen tuin (stinsen-planten in bloei)	Kinder-voorstel-lingen en scholen	Totalen
1996	2354	474	139				2967
1997	2416	448	255	39			3158
1998	1578	623	200	133		141	2675
1999	1383	234	104				1721
2000	2376	625	277			142	3420
2001	2133	734	110				2977
2002	2846	421	130			136	3533
2003	3832	475	249			90	4646
2004	3193	617	280			13	4033
2005	2974	467	304			261	4006
2006	2638	578	216			112	3544
2007	3940	456	303			190	4889
2008	2743	466	288			154	3651
2009	4437	641	102			285	5465
2010	3672	474	219	66		263	4694
2011	3104	711	189	159		240	4403
2012	2657	519	280	95		285	3836
2013	4416	351	295	24		280	5384
2014	2006	570	227	38		256	3097
2015	2440	394	178	00		145	3157
2016	3550	517	154	39		177	4437
2017	2657	587	201	409		227	4081
2018	3381	335	80	241		228	4265
2019	2319	311	282	576*	93*	608*	4189
2020	1339	268	54	76	126	186	2049
2021	1059	116	84	241	234	77	1811
2022	2122	375	99	389	110	121	3216
2023	2300	511	219	383	138	282	3833
2024	2682	497	111	338	79	417	4124

*Opmerking 1: Sinds 2019 worden de mensen die alleen de tuin bezoeken, apart geteld. Bovendien worden schoolgroepen in de Schierstins vanaf dat jaar niet meer meegerekend bij de exposities, maar bij de kinderactiviteiten. Alle andere bezoekers van culturele activiteiten die niet onder lezingen, concerten en exposities vallen, worden onder de afdeling ‘andere culturele activiteiten’ voor volwassenen gerekend.

Donateurs (freonen)

Het aantal donateurs/freonen van De Schierstins bedraagt op 31 december 2024 366.

Dat betekent dat de voorzichtige stijging sinds de coronatijd zich doorzet. Een jaar eerder telde de Stichting Freonen fan De Skierstins nog 357 donateurs. Daarmee is het aantal voor het eerst boven de 360 gekomen.

Voor 7 donateurs is het lidmaatschap opgezegd, van wie 3 wegens overlijden. Totaal 16 mensen melden zich aan als nieuwe donateur.

Hieronder een overzicht van de aantallen donateurs sinds 1995:

2024	366	2009	313
2023	357	2008	303
2022	350	2007	294
2021	351	2006	306
2020	353	2005	278
2019	357	2004	260
2018	355	2003	245
2017	352	2002	235
2016	347	2001	233
2015	342	2000	227
2014	328	1999	195
2013	329	1998	189
2012	323	1997	177
2011	327	1996	168
2010	328	1995	144

Huwelijken

In 2024 worden 3 huwelijken voltrokken, één minder dan het jaar daarvoor. Omdat in het algemeen er al jaren minder getrouwd wordt en mensen praktisch overal in de gemeente officieel in het huwelijk kunnen treden, komt het aantal huwelijken in de Schierstins niet meer boven de 5 uit.

Mensen kunnen wel het gehele jaar in het huwelijk treden in de Schierstins, als het volume van de wisselexposities dat toelaat. In de zomer en de kerstvakantie worden vaak tentoonstellingen gehouden die de hele zaal vullen, waardoor dan alleen huwelijksvoltrekkingen met weinig gasten mogelijk zijn.

Overzicht huwelijken sinds 2000:

2024	03
2023	04
2022	04
2021	02
2020	04
2019:	03
2018:	05
2017:	03
2016:	05
2015:	02
2014:	04
2013:	06
2012:	08
2011:	09
2010:	11
2009:	05
2008:	08
2007:	06
2006:	16
2005:	14
2004:	09
2003:	14
2002:	15
2001:	10
2000:	07

Bestuurlijke zaken

Bestuur:

Het bestuur van Stichting De Schierstins bestaat uit de volgende personen:

Trynke Dag, voorzitter

Maarten Bark, secretaris

Tjipke de Vries, penningmeester

Annie Klink, plaatsvervangend voorzitter

Cobi Vellinga, tevens lid van de programmacommissie

Behandelde zaken

De belangrijkste onderwerpen die het bestuur bij de horens heeft gevat, zijn:”

1. **De verhoging van de jaarlijkse structurele subsidie** van de gemeente. Deze bedraagt momenteel € 31.500. Door de verduurzamingsplannen voor het gebouw van De Schierstins kunnen in de toekomst de energiekosten omlaag gebracht worden, maar zover is het nog niet. Bovendien vraagt het salaris van de betaalde kracht een forse update, mede gezien het vertrek van de huidige coördinator/cultureel medewerker in 2025. Verder kost het klimaatbestendig maken van het gebouw voor de museumcollectie in de Schierstins in de toekomst structureel meer geld. De noodzaak van een stijging van de structurele subsidie wordt eind 2024 besproken in een vergadering van het bestuur met wethouder Rommie Kempenaar en ambtenaar Rennie van der Heide. Een structurele verhoging van de subsidie acht Kempenaar momenteel niet haalbaar in de gemeenteraad. Twee jaar lang een incidentele verhoging is wel mogelijk zonder de raad te raadplegen. Dit zal verder uitgewerkt worden op het gemeentehuis. Over twee jaar wordt een structurele verhoging besproken in de gemeenteraad.
2. **Het duurzaamheidsplan voor de Schierstins.**
De gemeente Dantumadiel stelt Jaap Zijlstra aan als projectleider voor de verduurzaming van vier gemeentelijke gebouwen, waaronder de Schierstins. Hierover was eerder een advies opgesteld, dat uitging van een investering van € 150.000. De gemeente heeft hiervoor slechts € 75.000 op papier gezet, tot teleurstelling van het Schierstins-bestuur. Voorzitter Trynke Dag heeft regelmatig overleg met Zijlstra. Daarbij wordt o.a. het DUMAVA-fonds genoemd, waaruit 30-40 procent van het project kan worden bekostigd. De museumfederatie blijft betrokken bij dit plan.
3. **Museumregistratie.**
In 2024 is het bestuur druk bezig met de weg naar de museumregistratie. Een officieel geregistreerd museum biedt veel meer mogelijkheden dan een niet-geregistreerd museum, onder andere de gratis toegang met een Museumkaart voor bezoekers. Daarvoor zijn vele papieren formulieren nodig. Dit jaar wordt een onderdeel van het veiligheidsplan aangepakt, het ontruimingsplan.
Een belangrijk onderdeel is het collectieplan. De tuincommissie gaat aan de slag met de collectie stinzenplanten. De coördinator inventariseert samen met vrijwilliger Harm Woelinga de overige collectie, zoals foto's, kunstwerken en archeologische voorwerpen. Over de Theun de Vriescollectie volgt nog overleg met het gelijknamig genootschap. De gemeente is bereid om een financiële bijdrage te verstrekken voor de museumregistratie.

4. **Middeleeuws Festival *De Slach om de Skierstins*.**

Veel werk vraagt ook de voorbereiding van het Middeleeuws Festival *De Slach om de Skierstins* rondom ons cultureel en historisch centrum. Er is een weekend geprikt in september 2025, maar dat blijkt lastig haalbaar. Het bestuur besluit het festivalweekend uiteindelijk op 16 en 17 mei 2026 te houden. Er worden subsidies aangevraagd bij onder anderen het Iepen Mienskipsfûns Fryslân en de gemeente. Wat de inhoud van het festival betreft: de middeleeuwse re-enactmentgroep De Compagnie van Cranenburgh vormt de kern van het gebeuren. Samenwerking wordt gezocht met de plaatselijke feestvereniging Mei Elkoar Ien, regionale ambachtslieden, burens en de plaatselijke PKN-gemeente.

5. **Verlichting toren en podium**

Onze elektrotechnische vrijwilliger Jan Binne Dijkstra zorgt voor nieuwe spots op de toren, wat de Schierstins ook in het donker een fraaie uitstraling geeft. Samen met het bestuur kijkt hij ook naar de mogelijkheid om de podiumverlichting aan het plafond te bevestigen. Uiteindelijk wordt besloten het voorlopig te laten bij mobiele verlichting.

6. **3D-print Schierstins**

Na verschillende ‘drukproeven’ besluit het bestuur om een maquette van de Schierstins in 3-dimensionale print te laten produceren. Voor de bezoeker wordt de 3D-print te koop aangeboden in verschillende kleuren en maten.

7. **Bezoek schoolgroepen**

In overleg met de educatiecommissie neemt het bestuur het besluit schoolgroepen een kleine bijdrage van € 1,00 per leerling te vragen voor het volgen van een educatief programma. Op die manier kan deze commissie de investeringen in deze doelgroep (deels) betalen en de kwaliteit van het programma waarborgen.

Financiën

De penningmeester is verantwoordelijk voor het bijhouden van de baten en lasten en onderhoudt hierover contact met accountantskantoor Van Wieren & Vellinga. Het bestuur wordt iedere bestuursvergadering op de hoogte gebracht van de saldi van de betaal- en spaarrekeningen. Voor de gemeente is een begroting voor 2025 opgesteld.

De **programmacommissie** wordt gevormd door Alie Pilot, Baukje Scheppink, Cobi Vellinga, Durk Overall en Jaap van der Boon. Zij stellen tweemaal per jaar het cultureel programma samen. Baukje Scheppink stopt eind dit jaar als lid van deze commissie. Onze vrijwilliger Dineke van der Velde, die piano speelt en ook muzikles geeft, gaat deze commissie versterken.

In de **tuinwerkgroep** hebben zes mensen zitting, met Peter Tjaden als voorzitter. Vanuit hun deskundigheid inventariseren zij de stinzenplanten en adviseren het bestuur over de ontwikkeling van de tuin en het specifieke onderhoud ervan en maken hier jaarlijks een verslag van. Op verzoek en tijdens het museumweekend verzorgen zij rondleidingen.

De **educatiecommissie** van De Schierstins heeft een programma voor groep 5/6 van de basisscholen opgezet. Dit jaar hebben zij 12 schoolgroepen ontvangen, 100 procent meer dan een jaar eerder. Maar de commissie heeft ook een programma ontwikkeld voor groep 3 en 4 van de basisschool, waarvoor ze in 2024 de eerste groepen ontvangt. Maarten Bark vertegenwoordigt het bestuur in deze commissie; Baukje Oosterbaan is de coördinator.

De **crea-groep** van de Schierstins, eerder textielclub, organiseert onder leiding van Baukje Scheppink eens in de ongeveer drie jaar een zomerexpositie. Dit jaar zijn ze druk bezig met een het werken aan een zomerexpositie in 2025, rond het thema recycling.

TIP

De Schierstins is sinds 2016 Toeristisch Informatie Punt (TIP), een gevolg van de opheffing van de VVV's in Noordoost Friesland, waaronder het VVV-kantoor op het station van Feanwâlden. Met name fietsers en wandelaars maken hier gebruik van.

Personeel:

Jaap van der Boon is voor 21 uren per week in dienst van Stichting De Schierstins. Hij werkt in het zomerseizoen op vrijdag en zaterdag in de middag en dinsdag tot en met donderdag in de ochtend en in het winterseizoen dinsdag de hele dag, op donderdag en vrijdag in de ochtend en zaterdagmiddag. Op openingstijden wanneer hij niet aanwezig is, staan vrijwilligers klaar voor bezoekers. Het openen en/of afsluiten wordt door bestuursleden of vrijwilligers verricht volgens een rooster. Van der Boon werkt tevens op andere tijden, als er podiumoptredens en zaalverhuur zijn.

Van der Boon voert de volgende taken uit:

- het verrichten van werkzaamheden voor de permanente expositie, de wisselexposities en het verdere culturele programma
- het verzorgen van rondleidingen voor volwassenen en kinderen
- het verzorgen van de publiciteit rond het culturele programma
- het (laten) verzorgen van onderhoud aan het gebouw, terrein en inventaris
- het verrichten van bodewerk tijdens huwelijksvoltrekkingen in de Schierstins
- de wekelijkse boekhouding
- het aansturen en ondersteunen van de vrijwilligers en het vrijwilligerswerk
- het bijwonen van bestuursvergaderingen.
- het bezoeken van bijeenkomsten van organisaties, waarbij de Schierstins betrokken is op het gebied van toerisme en musea.

Jellie Postma-van der Meulen verricht elke week drie uren schoonmaakwerk.

In het najaar laat Van der Boon weten dat hij per 1 juli 2025 zijn baan opzegt als cultureel medewerker/coördinator van de Schierstins, na hier meer dan 29 jaar werkzaam te zijn geweest. Naar aanleiding daarvan besluit de schoonmaakster ook, om na ca. 25 jaar te stoppen op die datum. Het bestuur gaat de opvolging van Van der Boon voorbereiden.

Vrijwilligers:

In totaal zijn er ruim 50 vrijwilligers werkzaam voor de Schierstins (inclusief bestuur). De meesten zetten zich in als baliedmedewerker en voor de catering tijdens concerten en andere activiteiten. Er zijn momenteel voldoende vrijwilligers voor deze taken, al neemt de gemiddelde leeftijd al enige jaren toe.

Belangrijkste taken vrijwilligers:

- baliewerk tijdens openingstijden Schierstins
- het verzorgen van consumpties tijdens concerten, lezingen, officiële openingen van exposities en bij ontvangst grotere groepen
- hulp bij het opzetten/opruimen van het podium, het sjouwen van stoelen en het verzorgen van de geluids- en belichtingstechniek tijdens concerten en lezingen
- het uitstippelen van een route voor de jaarlijkse fietstocht
- kleine onderhouds- en technische werkzaamheden
- licht administratief werk
- het beheer van het freonen-/ donateursbestand

Een bestuurslid coördineert het maandelijks rooster van activiteiten waarbij vrijwilligers ingezet worden.

Het bestuur hanteert een vrijwilligersbeleidsplan, dat een van de nodige stappen is naar de officiële museumregistratie (zie verder hieronder).

Eenmaal per jaar nodigt het bestuur de vrijwilligers uit voor een uitstapje of vrijwilligersavond. In 2024 bezoekt deze groep samen met het bestuur Museum Dr8888 en het Van Doesburg-Rinsemahuis. Naderhand kunnen de vrijwilligers genieten van een warm buffet in de Schierstins.

Contacten:

- Contacten met de **Museumfederatie Fryslân**. De Schierstins is aspirant-lid van deze federatie en als ons cultureel en historisch centrum geregistreerd museum is, worden we volwaardig lid.
- Contacten met de **gemeente Dantumadiel**, onder anderen met wethouder Rommie Kempenaar en cultuurambtenaar Rennie van der Heide, en met de gemeentelijke gebouwenbeheerder Frans Hettema en projectleider verduurzaming Jaap Zijlstra.
- Contacten met **Markant Friesland** (het samenwerkingsverband van de musea in Noordoost-Friesland).
- Contacten met **Regio Marketing en Toerisme Noordoost Fryslân (RMT NOF)**, de vervanger van de VVV's in deze regio, die onder andere een foldermarkt organiseert.
- Contacten met de **Stichting Staten en Stinzen**, die onder andere een stinzenplantenexcursie langs onder andere de Schierstins organiseert en die de activiteiten van de Schierstins en states opneemt in haar nieuwsbrief en op haar website. De jaarlijkse platformavond voor eigenaars/gebruikers van staten en stinzen is in het najaar.
- Contacten met de **Ondernemersvereniging Feanwâlden e.o.** – voorheen HAB.
- Contacten met de donateurs.
- Contacten met de initiatiefgroep over het verbeteren van de **toegankelijkheid van het Wilt Tjaardapad** met het centrum van het dorp. De Schierstins wordt eindverantwoordelijk voor de plannen, terwijl de initiatiefnemers zelf voor de uitwerking van deze plannen zorgen. Omdat de gemeente de verbetering van de toegankelijkheid wil opnemen in een veel uitgebreider plan voor de voormalige eendenkooi zijn er nog geen concrete resultaten.

De Stichting '**Freonen fan de Skierstins**' beheert de donateursgelden. De donateurs krijgen twee keer per jaar het culturele programma toegestuurd. Het bestuur van Stichting '**Freonen fan de Skierstins**' bestaat uit:

Cobi Vellinga, voorzitter

Annie Klink, secretaris

Tjipke de Vries, penningmeester.